

WARTOŚCI: **ODWAGA**, **WSPÓŁPRACA**, CIERPLIWOŚĆ, UCZCIWOŚĆ, **PRAWDA**, EMPATIA, **DOBRO**, **SZACUNEK**, **ŻYCZLIWOŚĆ**, PRZYJAŹŃ, **WDZIĘCZNOŚĆ**, HOJNOŚĆ, WYTRWAŁOŚĆ,...
VALUES: **COURAGE**, **COOPERATION**, PATIENCE, HONESTY, **TRUTH**, EMPATHY, **GOOD**, **RESPECT**, **KINDNESS**, **FRIENDSHIP**, **GRATITUDE**, **GENEROSITY**, **PERSEVERANCE**,...

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 118 IM. PŁK. PIL. B. ORLIŃSKIEGO WE WROCŁAWIU
ROK SZKOLNY 2025/2026

Wrocław, wrzesień 2025 r.

Spis treści

WSTĘP, PRIORYTETY NA BIEŻĄCY ROK

2

1. 4
2. 4
3. 5
4. 6
5. 23
6. 24

WSTĘP

Uczniowie kończący szkołę podstawową stają przed wyborem szkoły ponadpodstawowej oraz kierunku dalszego kształcenia. Podjęcie decyzji o wyborze zawodu jest trudnym etapem w życiu.

Ważne jest wyposażenie młodzieży w umiejętności przydatne w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru zawodu, które rzutować będą na dalszy przebieg kariery zawodowej młodego człowieka. Uczeń powinien poznać siebie i własne predyspozycje zawodowe, by mógł dokonać prawidłowego wyboru. Bazując na zainteresowaniach oraz słabych i mocnych stronach każdego ucznia należy ukierunkować go na wybór dalszego kształcenia i przygotować do podjęcia decyzji o wyborze zawodu.

Proponowane w programie działania pozwalają uczniowi na lepsze przyjrzenie się sobie, analizę swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań oraz cech osobowościowych – ważnych przy podejmowaniu decyzji. Zajęcia mają dostarczyć młodzieży oraz ich rodzicom wiedzy pozwalającej na świadomy wybór dalszego kształcenia oraz podjęcia decyzji dotyczących wyboru zawodu.

Włączenie rodziców oraz współpraca z innymi osobami i instytucjami podnosi skuteczność działań podejmowanych przez szkołę. Realizacja zadań ujętych w tym dokumencie ma na celu wspomóc ucznia i jego rodzinę, by zaplanowana droga edukacyjna i zawodowa przyniosła absolwentowi szkoły satysfakcję, dała poczucie bezpieczeństwa i umożliwiła szczęśliwe życie.

Podejmowane w tym roku szkolnym działania w zakresie doradztwa zawodowego będą uwzględniały tegoroczne priorytety zawarte w Planie pracy szkoły.

NASZE PRIORYTETY NA ROK SZKOLNY 2025 - 2026:

1. **Razem** - z moją klasą stanowimy zespół , każdy z nas jest ważny, wnosimy do zespołu to co mamy najlepszego, uczymy się od siebie i wspieramy, pokazujemy jak dobrze być razem w realnym świecie.
2. **Zgodni** - kiedy zdarzają się konflikty szukamy sposobu jak najlepiej rozwiązać problem, uczymy się kulturalnego sposobu rozwiązywania nieporozumień, poznajemy zasady mediacji.
3. **Odważni** – uczymy się wypowiadania własnego zdania z poszanowaniem zdania innych, potrafimy przyznać się do błędów, uczymy się jak przezwyciężać trudności , pamiętamy o tym, że mamy „skrzydła” i podejmujemy nowe wyzwania naśladując Patrona.
4. **Bezpieczni** - uczymy się zasad bezpieczeństwa , przestrzegamy ustalonych zasad i regulaminów, zawsze pamiętamy o bezpieczeństwie swoim i innych, wiemy, że możemy bezpiecznie wypowiedzieć się na forum klasy, budujemy zaufanie i dobre relacje na drodze uczeń – uczeń , uczeń – nauczyciel.
5. **Lecimy wysoko** – dobrze planujemy naszą pracę , stawiamy sobie cele, nie tracimy czasu na lekcji , rozwijamy nasze zdolności , promujemy osiągnięcia, cieszymy się sukcesami swoimi oraz kolegów i koleżanek.

Priorytety wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli 2025 - 2026:

1. **Integracja** - jak budować zespół klasowy, co pomaga budować, a co rozbija zespół.
2. **Mediacje** - poznanie zasad prowadzenia mediacji, wdrażanie projektu „Mediacje rówieśnicze”.
3. **Ocenianie** - jak poprawić proces oceniania zachowania oraz osiągnięć edukacyjnych ucznia, co robić lepiej i jak to robić.
4. **Aktywizacja**- angażowanie ucznia podczas pracy na lekcji , wykorzystywanie w codziennej pracy rutyn myślenia krytycznego strategii oceniania kształtującego
5. **Różnorodność**- praca ze zróżnicowanym zespołem klasowym – aktywne metody nauczania, tygodnie projektowe.

1. TREŚCI PROGRAMOWE ORAZ CELE SZCZEGÓŁOWE – OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych – jednolitych z obszarami wszystkich programów zestawu – które wyznaczają treści programowe orientacji zawodowej:

- 1. Poznawanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
- 2. Świat zawodów i rynek pracy**, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
- 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
- 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonizyjowego poradnictwa kariery.

2. FORMY I METODY REALIZACJI PROGRAMU

- zajęcia z wychowawcą,
- zajęcia z pedagogiem szkolnym,
- zajęcia z psychologiem szkolnym,
- zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym,
- godziny w planie nauczania doradztwa zawodowego w klasie VII i VIII,
- lekcje przedmiotowe,
- powiązanie treści programowych przedmiotów ze światem zawodów,
- pogadanki,
- dyskusje,
- spotkania z doradcą zawodowym,
- spotkania z przedstawicielami pracodawców,

- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
- uczestnictwo uczniów w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych,
- prezentacje multimedialne,
- konkursy, quizy,
- filmy,
- metody projektu,
- wycieczki zawodoznawcze,
- gazetki tematyczne,
- teczki zawodoznawcze,
- porady indywidualne,
- ankiety, kwestionariusze, testy,
- przegląd prasy, czasopism, stron internetowych.

3. PODMIOTY, Z KTÓRYMI SZKOŁA WSPÓŁPRACUJE PRZY REALIZACJI DZIAŁAŃ

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 4
- Międzyszkolny Ośrodek Wspierania Aktywności Zawodowej
- Centrum Kształcenia Praktycznego
- Szkolny Ośrodek Kariery przy ul. Brucknera 10
- Ochotniczy Hufiec Pracy
- Ośrodek Rozwoju Edukacji
- Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe
- Uczelnie wyższe
- Szkoły ponadpodstawowe
- Przedsiębiorstwa.

4. PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO NA ROK SZKOLNY 2025/2026

Program doradztwa zawodowego na rok szkolny 2024/2025				
TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO	TEMATYKA DZIAŁAŃ / ODDZIAŁ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	TERMINY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE /UDZIAŁ RODZICÓW UCZNIÓW/
DZIAŁANIA OGÓLNOSZKOLNE				
POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW	Poznajemy indywidualne style uczenia się / I-VIII	Zdiagnozowanie potrzeb uczniów, zbadanie indywidualnych stylów uczenia się uczniów za pomocą platformy „Indywidualni”, poznanie mocnych stron, skutecznych metod i technik nauczania w oddziałach	Wrzesień 2025	Wychowawcy we współpracy z rodzicami uczniów
	Międzynarodowy Dzień Kropki / I-VIII	Obchody święta twórczości i kreatywności	15 września 2025	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy
	Przegląd Talentów Muzycznych / I-VIII	Prezentujemy na forum szkoły swoje mocne strony w różnych obszarach	Czerwiec 2026	Zespół ds. uzdolnień, wychowawcy
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	Urodziny Szkoły - Dzień Patrona / I-VIII	Poznajemy zawody związane z lotnictwem	14 luty 2026	Wychowawcy klas
	Światowy Dzień Książki / I-VIII	Zapoznanie z zawodami: pisarz, ilustrator, korektor, edytor, wydawca, bibliotekarz, introligator	23 Kwietnia 2026	Wychowawcy klas, świetlic, nauczyciele biblioteki
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-	Udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych – przygotowywanie się zgodnie z zainteresowaniami	Konkursy	Cały rok	Wszyscy nauczyciele

ZAWODOWYCH	Udział uczniów w kołach zainteresowań	Zajęcia pozalekcyjne	Cały rok	Nauczyciele prowadzący zajęcia dodatkowe
DZIAŁANIA W RAMACH EDUKACJI Wczesnoszkolnej				
TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO	TEMATYKA DZIAŁAŃ / ODDZIAŁ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ / KLASA	TERMINY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE /UDZIAŁ RODZICÓW UCZNIÓW/
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	„Poznajemy zawody naszych rodziców” / I-II	Prezentacja ciekawych zawodów przez zaproszonych rodziców	Cały rok	Wychowawcy kl. I i II we współpracy z rodzicami uczniów
	„Zawody pod lupą”/I-III	Przybliżenie dzieciom tajników poszczególnych zawodów poprzez cykl warsztatów podczas lekcji i zajęć świetlicowych	Cały rok	Wychowawcy kl. I - III we współpracy z rodzicami uczniów
	Poznanie specyfiki zawodu aktora, rolnika, pilota wycieczek, handlowca/ III	Spotkania, wycieczki, prezentacje	Wrzesień 2025 Październik 2025 Czerwiec 2026	Wychowawcy kl. III we współpracy z rodzicami uczniów

PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO- ZAWODOWYCH	„Bezpieczny uczeń” I-III “Poznajemy zawody”	• poznajemy zawody naszych rodziców (prezentacja ciekawych zawodów) • Uczymy się uczyć /pedagog/ • zajęcia edukacyjne dotyczące zawodów: ○ ratownik medyczny ○ rolnik/ogrodnik ○ pielęgniarka ○ lekarz ○ prezenter pogody ○ leśniczy ○ lotnik ○ pisarz/poeta ○ ilustrator ○ księgarz/bibliotekarka ○ górnik ○ ratownik górski ○ malarz ○ naukowiec ○ astronom ○ meteorolog ○ podróżnik ○ aktor ○ fotograf ○ nauczyciel ○ konserwator ○ woźna ○ strażak ○ policjant ○ muzyk	cyklicznie cały rok zgodnie z harmonogramem	Wychowawcy kl. I-III we współpracy z rodzicami uczniów
		• Całodniowe warsztaty klas 3 “ Z dynią za pan brat” w Strzegomiu • Warsztaty szachowe w klasie 3 b		
		• Przyjaciele Zinniego – Międzynarodowy	raz w	

DZIAŁANIA W ŚWIETLICY SZKOLNEJ				
TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO	TEMATYKA DZIAŁAŃ / ODDZIAŁ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	TERMINY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE /UDZIAŁ RODZICÓW UCZNIÓW/
POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW	Rozbudzanie pasji, zainteresowań – zajęcia, podczas których dzieci dzielą się swoimi zainteresowaniami ze swoimi rówieśnikami	Zajęcia świetlicowe, warsztaty, cykle zajęć edukacyjnych	Cały rok	Wychowawcy we współpracy z rodzicami uczniów
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	Nasi idole – uczniowie opowiadają o swoich idolach	Rozmowa, pogadanka	Cały rok	Wychowawcy świetlicy
	Zawody pod lupą – cykl zajęć przybliżający dzieciom wybrane zawody	Zajęcia świetlicowe	Maj 2026	Wychowawcy świetlicy kl. I-III
DZIAŁANIA W RAMACH KOMISJI HUMANISTYCZNEJ				
TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO	TEMATYKA DZIAŁAŃ / ODDZIAŁ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	TERMINY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE /UDZIAŁ RODZICÓW UCZNIÓW/
POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW	Przedmioty, które lubię - drogowskaz zawodowy.	Pogadanka na temat umiejętności, preferencji przedmiotowych uczniów.	cały rok szkolny	Humaniści, wychowawcy
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	Poznaj mój zawód.	Omówienie czynności, kompetencji, zadań różnych grup zawodowych. Zaproszeni rodzice opowiadają o swoich zawodach.	Cały rok szkolny	Humaniści
UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE	Umiejętności - od przeszłości do przyszłości.	Przygotowanie prezentacji na temat umiejętności niezbędnych na rynku pracy.	Cały rok szkolny	Humaniści

PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH	Rozwijanie kompetencji miękkich.	Współpraca w grupie, empatia, obowiązkowość itd. na lekcjach j. polskiego, historii i lekcjach twórczości.	Cały rok szkolny	Humaniści
	Przygotuję się do rozmowy rekrutacyjnej – nauka pisania CV oraz listu motywacyjnego.	Tworzenie dokumentów rekrutacyjnych.	Cały rok szkolny	Humaniści
	Wystąpienie publiczne jako narzędzie pomocne w zdobyciu wymarzonej pracy.	Przygotowanie autoprezentacji, przemówienia, wypowiedzi na forum.	Cały rok szkolny	Humaniści
DZIAŁANIA W RAMACH KOMISJI JĘZYKÓW OBCYCH				
TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO	TEMATYKA DZIAŁAŃ / ODDZIAŁ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	TERMINY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE /UDZIAŁ RODZICÓW UCZNIÓW/
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH.	Nazwy zawodów w języku angielskim	listy (kl.8), w których ubiegają się o pracę na wakacje, rozmowy o pracy: o kompetencjach, cechach osobowych, ścieżkach kariery i edukacji na lekcjach języka angielskiego.	Cały rok	nauczyciele języka angielskiego
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	Zawody	Rozmowy o preferencjach zawodowych i specyfice poszczególnych zawodów w trakcie nauki nazw zawodów	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele
DZIAŁANIA W RAMACH KOMISJI MATEMATYCZNEJ				
TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO	TEMATYKA DZIAŁAŃ / ODDZIAŁ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	TERMINY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE /UDZIAŁ RODZICÓW UCZNIÓW/

PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH	Poznajemy różne zawody.	W trakcie rozwiązywania zadań charakteryzowanie zawodów w nich przedstawionych.	Cały rok szkolny	Cała komisja
DZIAŁANIA W RAMACH KOMISJI SPORTOWEJ				
TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO	TEMATYKA DZIAŁAŃ / ODDZIAŁ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	TERMINY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE /UDZIAŁ RODZICÓW UCZNIÓW/
POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW	Kształtowanie umiejętności komunikowania się, autoprezentacji, radzenie sobie ze stresem	Przeprowadzenie prezentacji na wybrane tematy związane ze sportem, promocją zdrowia	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele wychowania fizycznego
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH	Organizacja imprez szkolnych i międzyszkolnych	Wdrażanie do kreatywnej pracy w zespole -wyrabianie szacunku dla siebie i innych -rozwijanie przedsiębiorczości przez uczniów (Kompetencje: Inicjatywność i przedsiębiorczość)	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele wychowania fizycznego
	Wyrabianie u uczniów pozytywnej postawy do pracy nad sobą	Wyrabianie u uczniów pozytywnych postaw wobec sportu i aktywności ruchowej	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele wychowania fizycznego
DZIAŁANIA W RAMACH KOMISJI PRZEDMIOTÓW INFORMATYCZNO-ARTYSTYCZNYCH				
TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO	TEMATYKA DZIAŁAŃ / ODDZIAŁ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	TERMINY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE /UDZIAŁ RODZICÓW UCZNIÓW/

ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	Dział Malowanie na ekranie. Nie tylko proste rysunki w MS Paint. / kl. IV	Zaprezentowanie pracy grafika komputerowego	Październik 2025	Nauczyciele informatyki
	Poznajemy zawody	Prezentowanie w postaci filmów/ prezentacji multimedialnych podczas zajęć różnych zawodów związanych z tematyką zajęć Zaprezentowanie zawodu programisty komputerowego	Cały rok	
RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE	Nie daj się wciągnąć w sieć. O bezpieczeństwie w Internecie. /kl. IV	Kształtowanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w cyberprzestrzeni i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia. Omówienie pracy w ramach fundacji Helpline i innych organizacji pomagających osobom dotkniętym cyberprzemocą	Luty 2026	
	Komórki do szeregu. W świecie tabel. / Kl. V	Kształtowanie umiejętności planowania - tworzenie planu tygodnia w dokumencie MS Word,	Październik 2025	
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH	Krótkie historie. Podróż z przygodami. /Kl.V	Kształtowanie umiejętności prezentowania swoich prac, wystąpień publicznych;	Marzec 2026	
	Przygotowanie filmu przygodowego. / kl. V	Kształtowanie umiejętności pracy zespołowej, zaprezentowanie zawodów związanych z animacją komputerową;	Kwiecień/maj 2026	
	Praca z dokumentem tekstowym. -/ kl. VII	Kształtowanie umiejętności redagowanie i formatowanie CV w programie MS Word;	Październik / listopad 2025	
	Wykonujemy obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym. Budżet domowy. /kl. VI	kształtowanie umiejętności planowanie wydatków w arkuszu MS Excel;	Marzec 2026	

DZIAŁANIA W RAMACH KOMISJI PRZYRODNICZEJ				
TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO	TEMATYKA DZIAŁAŃ / ODDZIAŁ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	TERMINY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE /UDZIAŁ RODZICÓW UCZNIÓW/
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	Budowa i czynności życiowe organizmów. / V	Zaprezentowanie zawodu biochemika, genetyka, biotechnologa, dietetyka, zoologa, fizjologa, trenera;	Wrzesień 2025	Nauczyciel biologii
	Wirusy, bakterie, porosty i grzyby / V	Omówienie zawodów: lekarz np. internista, mikrobiolog, wirusolog, mykolog;	Listopad 2025	Nauczyciel biologii
	Różnorodność roślin. - omówienie zawodów: botanik, dendrolog, ekolog, rolnik / V	Omówienie zawodów: botanik, dendrolog, ekolog, rolnik;	Marzec 2026	Nauczyciel biologii
	Obserwujemy pogodę. / IV	Omówienie zawodów: prezenter pogody, meteorolog;	Październik 2025	Nauczyciel przyrody
	Jaka rolę ogrywa układ krwionośny? /IV	Zaprezentowanie zawodu lekarza kardiologa;	Marzec 2026	Nauczyciel przyrody
	Jak oddychamy? / IV	Zaprezentowanie zawodu lekarza pulmonologa	Marzec 2026	Nauczyciel przyrody
	Mapa i skala. - zaprezentowanie zawodu kartografa./ V	Zaprezentowanie zawodu kartografa;	Wrzesień 2025	Nauczyciel geografii
	Krajobraz miejsko - przemysłowy Wyżyny Śląskiej. /V	Zaprezentowanie zawodu górnika, hutnika	Luty 2026	Nauczyciel geografii
	Krajobraz nadmorski Wybrzeża Słowińskiego. /V	Omówienie zawodów: rybak, hotelarz, ichtiolog;	Marzec 2026	Nauczyciel geografii

	Zajęcia edukacyjne z chemii, ćwiczenia laboratoryjne	Zapoznanie ze specyfiką zawodu chemika, laboranta. Poznanie podstaw prac laboratoryjnych oraz prawidłowego, zgodnego z przepisami BHP, posługiwania się sprzętem i szkłem laboratoryjnym.	Cały rok	Nauczyciel chemii
	Powietrze jako mieszanina jednorodna gazów./VII Właściwości wody i jej rola w przyrodzie./VII	Zapoznanie ze specyfiką pracy ekologa.	I semestr	Nauczyciel chemii
	Tlenki metali i niemetalii./VII Odczyn roztworu-skala PH. Porównanie właściwości soli i ich zastosowań./VIII	Zapoznanie ze specyfiką pracy farmaceuty.	II semestr I semestr	Nauczyciel chemii
	Związki organiczne./VIII	Zapoznanie ze specyfiką pracy w przemyśle spożywczym, kosmetycznym, garbarskim.	II semestr	Nauczyciel chemii
DZIAŁANIA W RAMACH KOMISJI NAUCZYCIELI RELIGII				
TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO	TEMATYKA DZIAŁAŃ / ODDZIAŁ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	TERMINY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE /UDZIAŁ RODZICÓW UCZNIÓW/

ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	Zapoznanie uczniów z różnymi zawodami na lekcjach religii, Kl. I tematy: kl. II tematy kl. III tematy	Bóg dał nam życie – lekarz. Pismo Święte jest Bożą księgą – lektor. Szanujemy kościół i święte znaki – architekt. Święty Mikołaj uczy nas dobroci – pracownik pomocy społecznej. Pan Jezus pomaga chorym – pielęgniarka. Radośnie śpiewamy "Alleluja" – muzyk. Bóg jest w naszej szkole. – nauczyciel, pracownicy szkoły Kościół miejscem spotkania z Bogiem. -kościelny, organista Jezus kocha ludzi i czyni dla nich cuda. - rybak, piekarz Narodzenie Pana Jezusa. - pasterze Jestem ofiarny na wzór Jezusa. - wolontariusz Niedziela Palmowa. - florysta Jezus zmartwychwstały karmi swoim Ciałem. - rolnik, młynarz	Cały rok	Katecheci
	kl. IV tematy	Katecheza Pana Jezusa i Apostołów – nauczyciel, katecheta. Pan Jezus jest Dobrym Pasterzem – pasterz. Jezus chce, abyśmy szanowali rzeczy swoje i cudze – sprzedawca. Książeczka – nasz modlitewnik na drogę życia – pisarz. Medalik znakiem miłości do Matki Bożej – złotnik, jubiler.		

	kl. V tematy	W poszukiwaniu ogrodu Eden – opowiadanie o szczęściu. - ogrodnik Egipt – kraina urodzaju i ziemia niewoli. – zarządca, magazynier, budowniczy Grób Nieznanego Żołnierza – miejsce wdzięczności bohaterom. – żołnierz Sąd Boży – gmach sprawiedliwości. – sędzia, adwokat, prokurator Ponownie Nazaret – rodzinny dom Jezusa. – cieśla, stolarz Jezioro Genezaret – uciszenie burzy. – żeglarz Lourdes – troska o chorych. – lekarz, pielęgniarka Więzienna cela – moc modlitwy. – strażnik więzienny		
	Kl. VI tematy	Braciszkanie skrzydlaci i czworonożni przyjaciele – ekologia św. Franciszka – ekolog Ostatni pierwszymi – pasterze u źróbka – pasterz Św. Józef – milczący opiekun – cieśla Szymon z Cyreny – przypadkowy przechodzień – wolontariusz Św. Brat Albert – być jak chleb – piekarz		
	Kl. VII i VII tematy	Zyski i straty budowniczych – wieża Babel – budowniczy Skarbonka – co wart gromadzić, a co rozdawać? – bankier Słowo zasiewem królestwa - przypowieść o siewcy – rolnik Wiatr i ogień – znaki mocy z wysoka - strażak Życie oddane za Boga i Ojczyznę – żołnierz Gwiazda betlejemka – niezwykle przewodnik, przewodnik		

DZIAŁANIA W RAMACH EDUKACJI ZDROWOTNEJ				
TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO	TEMATYKA DZIAŁAŃ / ODDZIAŁ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	TERMINY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE /UDZIAŁ RODZICÓW UCZNIÓW/
POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW	Zdrowie i dbanie o siebie w mojej hierarchii wartości (kl. IV, V, VI). Zdrowie i dbanie o siebie, innych oraz otoczenie w mojej hierarchii wartości (kl. VII, VIII).	Refleksja dotycząca zdrowia i umiejętności dbania o siebie, innych i otoczenie (samopoznanie), skala wartości (jak ważne jest dla mnie zdrowie jako mój zasób). Praca w grupach, w parach, burza mózgów, rozmowy kierowane, dyskusja o wartości zdrowia i kondycji fizycznej/psychicznej w kontekście podejmowania różnych aktywności, działań i pełnienia różnych ról społecznych.	Wrzesień/ Październik 2025	Paulina Mielczarek
	Rola relacji w moim życiu: rodzina, przyjaźnie, relacje międzyludzkie, współpracownicy (kl. IV, V, VI, VII, VIII)	Praca indywidualna (plakaty moja rodzina, moje relacje), praca w parach (wymiana doświadczeń), burza mózgów, refleksja dotycząca wpływu najbliższego otoczenia na moją osobę.	Cały rok szkolny	

RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE	Rozwój kompetencji emocjonalno-społecznych: - umiejętności stawiania granic, - umiejętności radzenia sobie ze stresem, - umiejętności współpracy, pracy w grupie, - umiejętności rozwiązywania sytuacji trudnych i konfliktowych, - wzmacnianie poczucia sprawczości, - wzmacnianie poczucia odpowiedzialności, - umiejętności proszenia o pomoc. (klasy IV, V, VI, VII i VIII)	Refleksja uczniów na temat własnych umiejętności, analiza swoich mocnych stron, rozwijanie kompetencji przydatnych do pełnienia różnych ról społecznych, w tym przydatnych na rynku pracy poprzez ćwiczenia indywidualne, w parach, grupowe, odgrywanie scenek w różnych sytuacjach społecznych. Rola mediatora w sytuacji konfliktowej – omówienie cech i umiejętność osoby pełniącej tę rolę (dyskusja, mapa skojarzeń). Wzmacnianie u uczniów umiejętności współpracy i poczucia sprawczości poprzez realizację projektów wynikających z tematyki przedmiotu (np. „Kliknij z głową – bezpieczni w sieci/Świadome i bezpieczne korzystanie z Internetu; „Planeta w Twoich rękach - małe zmiany, duży wpływ”) , z uwzględnieniem podziału zadań dla poszczególnych uczniów.	Cały rok szkolny	
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	Wzmacnianie postawy do własnego rozwoju poprzez pracę własną, dbanie o dobrostan psychiczny, pozytywny obraz własnej osoby, promowanie zdrowego stylu życia i zdrowych nawyków	Wzmacnianie samooceny uczniów, analiza własnych zasobów (autoanaliza). Profilaktyka uzależnień i wzmacnianie świadomości wpływu decyzji na własną przyszłość (plakaty, projekty, dyskusje, umiejętność argumentowania własnych wyborów zdrowotnych). Wzmacnianie umiejętności do odpoczynku poprzez monitorowanie przez ucznia swojego dobowego czasu	Cały rok szkolny	

	(kl. IV, V, VI, VII, VIII).	(aktywność, odpoczynek, sen).		
	Specjaliści zajmujący się zdrowiem intymnym człowieka (kl. VIII) – tematyka fakultatywna wybór należy do nauczyciela	Zakres działań i rola takich specjalistów jak: ginekolog, urolog, androlog, seksuolog, dermatolog, wenerolog, proktolog, endokrynolog, położna, farmaceuta, fizjoterapeuta uroginekologiczny. Kiedy i dlaczego warto skorzystać z ich pomocy – bez wstydu, z troską o zdrowie (pogadanka, dyskusja).	Listopad/grudzień 2025	
DZIAŁANIA W RAMACH ZESPOŁU DS.POMOCY PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNEJ				
TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO	TEMATYKA DZIAŁAŃ / ODDDZIAŁ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	TERMINY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE /UDZIAŁ RODZICÓW UCZNIÓW/

POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW	Kształtowanie kompetencji kluczowych: umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne i obywatelskie, świadomość i ekspresja kulturalna	Prowadzenie zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej (zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się, korekcyjno-kompensacyjne). Prowadzenie zajęć wychowawczych, integracyjnych i profilaktycznych z zespołami klasowymi, apele.	Cały rok szkolny	Psycholodzy, pedagodzy
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH		Prowadzenie Wolontariatu Szkolnego.		
RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE	Kształtowanie kompetencji przyszłości: inteligencja emocjonalna – umiejętność budowania relacji, kreatywność, adekwatne poczucie własnej wartości, świadomość swoich mocnych stron, inteligencja społeczna	Prowadzenie zajęć indywidualnych i grupowych z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej (zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia rewalidacyjne, socjoterapeutyczne, pogadanki, zajęcia tematyczne i apele, kampanie profilaktyczne, warsztaty podnoszące poziom umiejętności wychowawczych dla rodziców uczniów klas I, konsultacje dla rodziców i uczniów). Prowadzenie zajęć wychowawczych, integracyjnych i profilaktycznych z zespołami klasowymi, apele.	Cały rok szkolny	Psycholodzy, pedagodzy
DZIAŁANIA W RAMACH GODZIN WYCHOWAWCZYCH				
TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO	TEMATYKA DZIAŁAŃ / ODDZIAŁ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	TERMINY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE /UDZIAŁ RODZICÓW UCZNIÓW/

ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	Moje plany na przyszłość - poznajemy różne zawody / IV-VIII	Uczniowie przygotowują informacje na temat różnych zawodów, przedstawiają je swoim kolegom na zajęciach z wychowawcą	Cały rok szkolny	Wychowawcy kl. IV-VIII
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH	Aktywnie i kreatywnie planujemy czas wolny z zachowaniem zasad bezpieczeństwa / IV-VIII	Praca w grupach, prezentacja multimedialna, plakat, dyskusja	Styczeń 2026	Wychowawcy kl. IV-VIII
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	Poznajemy zasady odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z zasobów dostępnych w sieci. / IV-VIII	Praca w grupach, prezentacja multimedialna, plakat, dyskusja	Marzec 2026	Wychowawcy kl. IV-VIII
POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW	Wybieram zawód/ kl. IV-VIII	Zastosowanie narzędzi diagnostycznych i materiałów dydaktycznych wspomagających proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów	Listopad-czerwiec	Wychowawcy kl. IV-VIII Psycholog, pedagog, doradca zawodowy
DZIAŁANIA DORADCY ZAWODOWEGO				
TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO	TEMATYKA DZIAŁAŃ / ODDZIAŁ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	TERMINY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE /UDZIAŁ RODZICÓW UCZNIÓW/
PRACA Z UCZNIAMI KL. VII, VIII	Zajęcia zgodne z planem pracy doradcy zawodowego	Zajęcia w ramach przedmiotu doradztwo zawodowe	10 godzin zajęć	Doradca zawodowy
POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW	Diagnoza zainteresowań i predyspozycji osobowościowych wśród uczniów klasy VII	Diagnoza podczas zajęć	Wrzesień 2025	Doradca zawodowy

	Doskonalenie podstawowych umiejętności społecznych (umiejętności współpracy w grupie, warunków skutecznej komunikacji, rozwiązywanie konfliktów, asertywność, przedsiębiorczość)	Obserwacje, rozmowy w trakcie codziennej pracy, w czasie godzin wychowawczych, zajęć przedmiotowych, zajęć pozalekcyjnych, imprez szkolnych, zajęć psychoedukacyjnych, zajęć z doradcą zawodowym	Cały rok	Doradca zawodowy
	Przedstawienie uczniom czynników motywujących i demotyujących w życiu człowieka	Warsztaty, konsultacje, prezentacje	X-XI 2025	Doradca zawodowy
	Na pokładzie Orlińskiego rozkwita przedsiębiorczość - określanie predyspozycji do wyboru zawodu	Warsztaty, prezentacje stworzonych przez uczniów pomysłów i projektów własnych firm (prezentacje multimedialne, promowanie i sprzedaż własnych produktów)	Cały rok	Doradca zawodowy
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	Opracowanie i zgromadzenie informacji oraz materiałów dla uczniów, rodziców i nauczycieli	Aktualizacja danych o szkołach. Zgromadzenie informacji na temat zawodów	Cały rok	Doradca zawodowy
RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE	Zapoznanie ze specyfiką szkół ponadpodstawowych - liceum - technikum - szkoła branżowa	Ulotki, informatory, udział w dniach otwartych szkół, udział w targach edukacyjnych	III-V 2026	Doradca zawodowy, wychowawcy
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH	Zapoznanie uczniów z podstawowymi grupami zawodowymi	Przekazywanie uczniom informacji dotyczących podstawowych grup zawodowych.	IX 2025-IV 2026	Doradca zawodowy
	Konsultacje z doradcą zawodowym o wyborach na przyszłość	Konsultacje	Cały rok według potrzeb	Doradca zawodowy
EWALUACJA PROGRAMU	Stała kontrola prawidłowości przebiegu zadań.	Sprawozdanie z realizacji zadań	Cały rok	Doradca zawodowy

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW				
RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE	Organizacja spotkania informacyjnego doradcy zawodowego z rodzicami na Dniach Otwartych Szkoły na temat działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole.	Spotkanie organizacyjne	Luty 2026	Doradca zawodowy
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH	Informowanie rodziców o ofercie szkół ponadpodstawowych oraz zasadach rekrutacji	Konsultacje, ulotki, broszury	Cały rok	Doradca zawodowy, wychowawcy
POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH	Indywidualne spotkania z doradcą zawodowym, psychologiem, pedagogiem w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej	Konsultacje	Cały rok według potrzeb	Doradca zawodowy, pedagog, psycholog

5. PLANOWANA TEMATYKA ZAJĘĆ DLA KLASY VII i VIII PODCZAS OBOWIĄZKOWYCH ZAJĘĆ Z DORADZTWA ZAWODOWEGO

Klasa VII

1) Doradztwo zawodowe – co to jest i do czego służy ?

- 2) Poznanie siebie warunkiem sukcesu
- 3) Wybór zawodu - potrzebne umiejętności i uzdolnienia, ukończone szkoły. Praca w grupach cz. 1.
- 4) Wybór zawodu – potrzebne umiejętności i uzdolnienia, ukończone szkoły. Przedstawienie. Praca w grupach cz. 2.
- 5) Rozpoznawanie predyspozycji i zainteresowań gwarancją sukcesu.
- 6) Czy to czego się uczę do czegoś mi się przyda?
- 7) Mój temperament
- 8) Co mnie motywuje?
- 9) Podejmowanie decyzji i planowanie
- 10) Wspólnie znaczy lepiej? - role grupowe

Klasa VIII:

- 1) Liceum, technikum czy szkoła branżowa?
- 2) Moja rola w grupie
- 3) Zarządzanie sobą w czasie
- 4) Krok za krokiem - o celach i planach edukacyjno-zawodowych
- 5) Zawody przyszłości - wczoraj, dziś, jutro
- 6) Asertywność a dokonanie wyboru
- 7) Kotwice mojej kariery
- 8) Kompetencje się liczą
- 9) Przyszłość rynku pracy. Gra grupowa planuję, zyskuję cz. 1
- 10) Gra grupowa planuję, zyskuję cz. 2 omówienie

6. SŁOWNIK WYRAZÓW PRZYDATNYCH PODCZAS ZAJĘĆ Z DORADZTWA ZAWODOWEGO

OBSZAR: POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Motywacja	stan gotowości podmiotu do podejmowania określonych działań (np. motywacja do pracy, nauki, sportu), stopień zaangażowania w wykonywanie danych czynności. Dzięki wysokiej motywacji możliwe jest kontynuowanie działań pomimo napotykanym trudności, stąd procesy motywacyjne odpowiedzialne są w dużej mierze za realizację postawionych przez podmiot celów.
Osobowość	zespół względnie stałych cech psychicznych podmiotu zapewniający mu poczucie tożsamości, tj. integrujący myśli, emocje i uczucia oraz zachowania. Rolą osobowości jest zatem regulowanie relacji między poszczególnymi zjawiskami psychicznymi w taki sposób, aby zapewnić podmiotowi optymalną równowagę życiową. Zazwyczaj wyróżnia się dwa komponenty osobowości: a. temperament – odnoszący się do formalnej struktury zachowania (np. w jaki sposób zazwyczaj reagujemy na bodźce o niskim/wysokim nasileniu? – bez względu na ich treść), o charakterze biologicznym, trudno podlegający modyfikacjom; b. charakter – odnoszący się do treści zachowania (np. pomocny, otwarty na zmiany), modelowany pod wpływem oddziaływań społecznych, podlegający procesom wychowawczym. Osobowość pełni ważną rolę w procesie adaptacji podmiotu do miejsca pracy. Niski stopień dostosowania miejsca pracy do cech osobowości negatywnie oddziałuje zarówno na samą postawę podmiotu do pracy, satysfakcję zawodową, jak i osobowość (brak równowagi).
Poczucie własnej wartości	postawa względem własnej osoby, stosunek do samego siebie, emocjonalny wymiar obrazu siebie. Poczucie własnej wartości wyraża ocenę podmiotu ukierunkowaną na to, co wie i myśli o sobie (samowiedza). Źródło: Domagała-Zyśk E., Knopik T., Oszwa U., <i>Diagnoza funkcjonalna rozwoju społeczno-emocjonalnego uczniów w wieku 9–13 lat</i> , ORE, Warszawa 2017.
Predyspozycje zawodowe	wrodzone skłonności do efektywnego wykonywania danych czynności (związanych z konkretnym zawodem). Predyspozycje mogą mieć charakter poznawczy (np. wysoka inteligencja), osobowościowy (np. bycie reaktywnym – cecha temperamentu) lub sprawnościowy (np. motoryka). Predyspozycje zawodowe to zatem takie właściwości podmiotu, które ułatwiają mu radzenie sobie z zadaniami charakterystycznymi dla danej profesji.
Samoocena	uogólniona, względnie trwała postawa podmiotu względem siebie, mająca istotne znaczenia dla jego samopoczucia (emocje) i zakresu podejmowanych działań (motywacja). Samoocenę opisuje się zazwyczaj w trzech wymiarach: • poziomu, czyli niska – wysoka, • stałości/ trwałości, czyli niestabilna – stabilna, • adekwatności, czyli zaniżona – adekwatna – zawyżona. Źródło: Dzwonkowska I., Lachowicz-Tabaczek K., Łaguna M., <i>Samoocena i jej pomiar. Polska adaptacja skali SES M. Rozenberga</i> , Pracownia Psychologicznych, Warszawa 2008.

Talent	synonim „uzdolnienia”; <i>względnie stałe warunki wewnętrzne człowieka determinujące efektywność wykonywania czynności w specyficznej sferze jego działalności.</i> Talent ma charakter kierunkowy, związany jest z konkretną dziedziną, np. plastyczny, muzyczny, sportowy. Wyrazem posiadania talentu przez ucznia są jego osiągnięcia, stąd zazwyczaj używa się pojęcia „talent” w przypadku już aktualizowanego (rozwijanego), a nie jedynie możliwego do wykorzystania potencjału podmiotu. Talent zatem to przejawiane w zachowaniu (w postaci osiągnięć w danej dziedzinie/przedmiocie) uzdolnienie. Na przykład osoba utalentowana muzycznie jest w stanie zademonstrować posiadane uzdolnienia poprzez udział w koncercie, konkursie, recitalu.
Uzdolnienia	<i>względnie stałe warunki wewnętrzne człowieka determinujące efektywność wykonywania czynności w specyficznej sferze jego działalności.</i> Uzdolnienia mają zatem charakter kierunkowy, związane są z konkretną dziedziną, np. plastyczne, muzyczne, sportowe, motoryczne. Synonim „talentu”, przy czym zazwyczaj „talent” używany jest w przypadku uzdolnień przejawianych w postaci osiągnięć (a nie tylko potencjalnych, ukrytych możliwości podmiotu). Można zatem powiedzieć o uczniu, że jest uzdolniony muzycznie, pomimo że do tej pory nie osiągnął ponadprzeciętnych wyników, ale może to uczynić w przyszłości. Źródło: Strelau J., <i>Inteligencja człowieka</i>, Wyd. Żak, Warszawa 1997.
Wartości	względnie trwałe przekonania podmiotu na temat preferowanych sposobów postępowania uporządkowane w hierarchię według stopnia ich ważności. Wartości często ujmowane są jako cele do realizacji przez podmiot (np. dążenie do prawdy lub autonomii), stąd traktuje się je jako element systemu motywacyjnego człowieka. Źródło: Knopik T. (red.), <i>Kotwice kariery</i>, Wyd. Lecha, Lublin 2015.
Zainteresowania	<i>zjawisko polegające na stałym i częstym ukierunkowaniu uwagi (mimowolnej i świadomej) jednostki na określone kategorie obiektów, czynności, stanów lub sytuacji.</i> Zainteresowanie związane jest ze skłonnością (postawą) do pogłębionego poznawania danego obiektu (dziedziny), jako postawa uwzględnia zarówno wymiar: wiedzy, emocji (obiekt zainteresowania wzbudza pozytywny afekt), jak i zachowania (aktywności związane z zainteresowaniami). Wymiary zainteresowań: • treść, • zakres (szeroki – wąski w obszarze konkretnej dziedziny lub też jednostronny – wielostronny, tj. jedna dziedzina – wiele dziedzin), • siła, • trwałość.
Zasoby	potencjał jednostki (tj. wiedza, umiejętności, postawy, stan zdrowia, osobowość), który może być wykorzystywany przez nią do zaspokojenia potrzeb i realizacji celów. W psychologii zasoby ujmowane są często jako środki będące w dyspozycji podmiotu, które możliwe są do zastosowania przez niego celem rozwiązania problemu. Zasoby mogą być wewnętrzne (należące do jednostki) lub zewnętrzne (związane ze wsparciem otoczenia, np. postawą rodziców, rówieśników). Ekwiwalenty: zasoby = potencjał = wyposażenie podmiotu.
Zdolności	ogólne zasoby poznawcze jednostki, które decydują o efektywności podejmowanych przez nią działań. Najczęściej utożsamia się zdolności z inteligencją i podstawowymi procesami poznawczymi, tj. percepcją, uwagą, pamięcią, myśleniem i wyobraźnią. Osoba zdolna to zatem osoba szybko przetwarzająca informację, szybko ucząca się, skutecznie rozwiązująca problemy, sprawnie analizująca dostępne dane.

Zdrowie	stan pełnej fizycznej, duchowej i społecznej pomyślności, stan dobrego samopoczucia – dobrostan, a nie tylko brak choroby, defektów fizycznych czy niedomagań (definicja przyjęta przez WHO – Światową Organizację Zdrowia). Dobrostan wyraża się w poznawczej i emocjonalnej ocenie własnego życia jako satysfakcjonującego i wartościowego, w wyniku zaspokojenia istotnych potrzeb, i umożliwia samorozwój w różnych obszarach życia, w tym w pracy zawodowej. Źródło: Woynarowska B., <i>Edukacja zdrowotna. Podręcznik akademicki</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Certyfikowanie	proces, w wyniku którego osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, po uzyskaniu pozytywnego wyniku walidacji, otrzymuje od uprawnionego podmiotu certyfikującego dokument potwierdzający nadanie określonej kwalifikacji. Źródło: <i>Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji</i>, Dz.U. 2016 poz. 64.
Klasyfikacja zawodów i specjalności	usystematyzowany zbiór zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Stanowi „spis z natury” zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy. Klasyfikacja opracowana została na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów ISCO-08. Źródło: http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci[dostęp: 12.06.2016].
Kwalifikacja	zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. Źródło: <i>Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji</i>, Dz.U. 2016 poz. 64.
Polska Rama Kwalifikacji	opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom europejskich ram kwalifikacji, o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz.Urz. UE C 111 z 06.05.2008, s 1), sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach, ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Źródło: <i>Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji</i>, Dz.U. 2016 poz. 64.
Rynek pracy	ogół form i procesów zatrudniania pracowników przez pracodawców, a także ogół instytucji, uwarunkowań oraz czynników negocjacji warunków zatrudnienia, pracy i płac; ekonomiczny, społeczny i polityczny obszar, na którym rozgrywają się wszelkie procesy z zakresu szeroko rozumianego zatrudnienia i bezrobocia. Źródło: <i>Encyklopedia PWN</i>, https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/rynek-pracy [dostęp: 20.09.2017].

Sektorowa Rama Kwalifikacji	opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji. Źródło: <i>Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji</i> , Dz.U. 2016 poz. 64.
Specjalność	jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki. Źródło: Strojna E., Żywiec-Dąbrowska E., <i>Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy</i> , MPiPS, Warszawa 2014.
Standard kompetencji zawodowych	norma opisująca kompetencje zawodowe konieczne do wykonywania zadań zawodowych wchodzących w skład zawodu, akceptowana przez przedstawicieli organizacji zawodowych i branżowych, pracodawców, pracobiorców i innych kluczowych partnerów społecznych. Źródło: www.kwalifikacje.praca.gov.pl [dostęp: 12.06.2016].
Zawód	zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kompetencji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Źródło: Strojna E., Żywiec-Dąbrowska E., <i>Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy</i> , MPiPS, Warszawa 2014.
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji	rejestr publiczny w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. 2014 poz. 1114), prowadzony w systemie teleinformatycznym, ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Źródło: <i>Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji</i> , Dz.U. 2016 poz. 64.

OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Edukacja	ogół procesów wychowawczo-dydaktycznych przebiegających w społeczeństwie, łącznie z procesami samoedukacyjnymi, tj. obejmującymi samowychowanie i samouctwo. Źródło: Nowacki T.W., Korabiowska-Nowacka K., Baraniak B., <i>Nowy słownik pedagogiki pracy</i> , Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Warszawa 2000.

Edukacja formalna	kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego, w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych i kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (tzn. efektów kształcenia, poświadczonych dyplomem, świadectwem, certyfikatem lub innym dokumentem wydanym przez uprawnioną instytucję potwierdzającym uzyskanie zakładanych efektów kształcenia) albo kwalifikacji w zawodzie (tzn. wyodrębnionego w danym zawodzie zestawu oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji). Źródła: <i>Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji</i>, Dz.U. 2016 poz. 64., <i>Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty</i> (Dz.U. 1991 Nr 95 poz. 425) oraz Dz.U. 2016 poz. 1943, <i>Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym</i> (Dz.U. 2016 poz. 1842, 1933, 2169, 260, z 2017 poz. 60, 777, 858, 859, 1321, 1428, 1530).
Edukacja pozaformalna	kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych nabytych w systemie edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się. Na efekty uczenia się składa się to, co człowiek wie i rozumie, co potrafi wykonać, a także to, do jakich zobowiązań jest przygotowany. Poszczególne efekty uczenia się mogą mieć charakter specyficzny dla danej kwalifikacji lub uniwersalny; mogą np. odnosić się do tzw. kompetencji kluczowych lub ogólnozawodowych. Źródło: <i>Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji</i>, Dz.U. 2016 poz. 64.
Kompetencje	zdolność podejmowania określonych działań i wykonywania zadań z wykorzystaniem efektów uczenia się i własnych doświadczeń. Dlatego kompetencji nie można utożsamiać z efektami uczenia się. Termin kompetencje – w zależności od kontekstu – może oznaczać m.in.: zakres działania, zakres uprawnień do podejmowania decyzji, merytoryczne przygotowanie do wykonania określonego zadania. Źródło: <i>Słownik Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji</i>, IBE, Warszawa, 2016.

Kompetencje kluczowe	na szczeblu Unii Europejskiej określono osiem kompetencji kluczowych, które stanowią połączenie wiedzy, umiejętności i postaw uważanych za niezbędne dla potrzeb samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej oraz zatrudnienia. Należą do nich: 1) porozumiewanie się w języku ojczystym; 2) porozumiewanie się w językach obcych; 3) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne; 4) kompetencje informatyczne; 5) umiejętność uczenia się; 6) kompetencje społeczne i obywatelskie; 7) inicjatywność i przedsiębiorczość; 8) świadomość i ekspresja kulturalna. <i>Źródło: Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/962/WE z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie, Dz.U. L 394, 30.12.2006.</i>

Kompetencje personalne i społeczne	trzyście kompetencji wspólnych dla wszystkich zawodów szkolnictwa zawodowego, które uczący się nabywa w procesie kształcenia zawodowego, opisanych zgodnie z ideą europejskich ram kwalifikacji, w języku efektów kształcenia – uczeń: 1) przestrzega zasad kultury i etyki; 2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań; 3) potrafi planować działania i zarządzać czasem; 4) przewiduje skutki podejmowanych działań; 5) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania; 6) jest otwarty na zmiany; 7) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem; 8) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe; 9) przestrzega tajemnicy zawodowej; 10) negocjuje warunki porozumień; 11) jest komunikatywny; 12) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów; 13) współpracuje w zespole. Źródło: Opracowano z wykorzystaniem zapisów <i>Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach</i> (Dz.U. 2017 poz. 860).
Osiągnięcie	wyodrębniony zbiór efektów uczenia się, których uzyskanie zostało potwierdzone w walidacji, stanowiący część wymagań dla danej kwalifikacji rynkowej. Źródło: <i>Słownik Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji</i>, IBE, Warszawa 2016, s. 38; <i>Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia europejskiego systemu transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym (ECVET) (2009/C 155/02)</i>, Dz.U. C 155 z 08.07.2009 r.
Rynek edukacyjny	to rodzaj rynku, reguły gry określające równowagę między podażą szkół i instytucji edukacyjnych (ofert edukacyjnych), a popytem uczniów (studentów), które są powszechne, uważane przez społeczeństwo za uczciwe, sprawiedliwe i adekwatne. Rynek obejmuje wszystkich kupujących i sprzedających, których decyzje są wzajemnie uzależnione, kształtują podaż i popyt oraz wpływają na poziom cen i jakość usług. Źródło: Kujda M., <i>Podstawy ekonomii</i>, Wyd. FOSZE, Rzeszów 1997.

System edukacji	w szerokim ujęciu na system edukacyjny składają się: ludzie, procesy i instytucje działające na rzecz kształcenia, doksztalcenia, adaptacji społecznej i resocjalizacji. Jego elementami są instytucje edukacyjne, przepisy prawne, procesy dydaktyczne, nauczyciele, uczniowie, studenci. Systemy edukacyjne ponoszą odpowiedzialność za wyposażenie absolwentów szkół w wiedzę, umiejętności i postawy, które pozwolą im znaleźć właściwe miejsce na rynku pracy. W Polsce system edukacyjny jest zarządzany przez dwie instytucje centralne: Ministerstwo Edukacji Narodowej (Ustawa o systemie oświaty) oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Ustawa prawo o szkolnictwie wyższym). Źródło: na podstawie Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572, Nr 273 poz. 2703 i Nr 281 poz. 2781 z późn. zm.; Dz.U. z 2005 r. Nr 164 poz. 1365 z późn. zm.
Uczenie się	to proces, w którym na drodze poznania, doświadczenia i ćwiczenia powstają nowe struktury wiedzy, umiejętności, nawyki i postawy, czyli dokonuje się pewna zmiana osoby. Źródło: Okoń W., <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Żak, Warszawa 2003.
Uczenie się nieformalne	uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, np. samodzielne uczenie się, uczenie się w wyniku pracy zawodowej, podczas wykonywania obowiązków domowych, realizując zainteresowania pozazawodowe. Źródła: Słownik <i>Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji</i>, IBE, Warszawa 2016, s. 47; <i>Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji</i>, Dz.U. 2016 poz. 64.
Uczenie się przez całe życie	koncepcja uczenia się obejmująca rozwój indywidualny i rozwój cech społecznych we wszystkich formach i wszystkich kontekstach – w systemie formalnym, tj. w szkołach, placówkach kształcenia zawodowego, uczelniach i placówkach kształcenia dorosłych, oraz w ramach kształcenia nieformalnego, a więc w domu, w pracy i w społeczności. Źródło: <i>Lifelong learning for all. Meeting of the Education Committee at Ministerial Level</i>, 16–17 January 1996, OECD, Paryż 1996.
Umiejętności	przyswojone w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej. Źródło: <i>Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji</i>, Dz.U. 2016 poz. 64.
Wiedza	zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk, przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej. Źródło: <i>Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji</i>.

OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO – ZAWODOWYCH

Awans zawodowy	przejście pracownika na wyższe stanowisko, osiągnięcie wyższego szczebla w hierarchii zawodowej, osiągnięcie wyższej grupy osobistego zaszczerowania, a także zwiększenie odpowiedzialności za wykonywaną pracę, często zwiększenie udziału we władzach zakładu i podniesienie prestiżu społecznego. Awans zawodowy pracownika zależy od wykształcenia, zdolności, chęci do pracy, umiejętności zawodowych, aspiracji zawodowych, wiadomości, odpowiedzialności, uznania przełożonych, chęci doskonalenia się oraz umiejętności współdziałania i współżycia z ludźmi. Źródło: Nowacki T.W., Korabiowska-Nowacka K., Baraniak B., Nowy słownik pedagogiki pracy, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Warszawa 2000.
Całozyciowe poradnictwo kariery	proces umożliwiający obywatelom w każdym wieku i w każdym punkcie ich życia określenie ich zdolności, kompetencji i zainteresowań potrzebnych do podejmowania decyzji edukacyjnych, szkoleniowych i zawodowych oraz zarządzania własnymi ścieżkami edukacji i pracy. Całozyciowe poradnictwo kariery obejmuje całą gamę indywidualnych i grupowych aktywności odnoszących się do udzielania informacji zawodowej, doradzania, określania kompetencji, wspierania i nauczania podejmowanych decyzji oraz kształtowania umiejętności niezbędnych do zarządzania karierą edukacyjno-zawodową. Źródło: Wanna J., McCarty J., Doskonalenie polityki i systemów poradnictwa przez całe życie. Stosowanie wspólnych europejskich narzędzi referencyjnych, Luksemburg 2006.
Decyzja	rozstrzygnięcie w sytuacji, gdy istnieje dwie lub więcej możliwości rozwiązania trudności. Źródło: Nowacki T.W., Korabiowska-Nowacka K., Baraniak B., Nowy słownik pedagogiki pracy, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Warszawa 2000
Doradztwo zawodowe	uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.
Działania związane z doradztwem zawodowym	ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Obejmują one m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Działania te realizowane są w: • przedszkolach jako preorientacja zawodowa; • klasach I–VI szkoły podstawowej jako orientacja zawodowa; • klasach VII i VIII szkoły podstawowej oraz szkołach ponadpodstawowych i placówkach jako doradztwo zawodowe.

Kariera zawodowa	przebieg pracy zawodowej człowieka w ciągu jego życia, wyznaczony „ścieżką awansową” w zawodzie lub przechodzeniem do innego rodzaju pracy. Kariera lub droga zawodowa, w połączeniu z koncepcjami rozwoju zawodowego, stanowi jedno z podstawowych pojęć teorii kształcenia zawodowego. Aktualnie kariera zawodowa pojmowana jest dość szeroko – jako ogół ról i zadań życiowych podejmowanych przez człowieka. Odnosi się zatem zarówno do życia zawodowego, jak i osobistego. Ważnym aspektem kariery jest umiejętność godzenia tych dwóch sfer (zawodowej i rodzinnej). Źródło: Nowacki T.W., Korabiowska-Nowacka K., Baraniak B., Nowy słownik pedagogiki pracy, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Warszawa 2000.
Orientacja zawodowa	ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–VI szkoły podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy oraz edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.
Planowanie	jest to projektowanie zadań i czynności, którego wynikiem jest plan, stanowiący końcowy etap do przygotowania przyszłych działań praktycznych. Źródło: Nowacki T.W., Korabiowska-Nowacka K., Baraniak B., Nowy słownik pedagogiki pracy, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Warszawa 2000.
Postawa proaktywna	gotowość podmiotu do podejmowania działań z własnej inicjatywy warunkowana potrzebą autonomicznego kształtowania kluczowych obszarów/dziedzin życia; postawa proaktywna zakłada odpowiedzialność podmiotu za podejmowane decyzje, w tym decyzje edukacyjno-zawodowe.
Preorientacja zawodowa	ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.
Rozwój zawodowy	doskonalenie osobowości zawodowej na skutek wykonywanej pracy zawodowej i związanej z tym edukacji. Źródło: Wołk Z., Całozyciowe poradnictwo zawodowe, Wydawnictwo Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2007.
Środowisko pracy	zespół czynników materialnych, osobowych i społecznych opisujących i warunkujących pracę podmiotu i/lub grupy. Praca zaś to szereg czynności podejmowanych przez człowieka wymagających od niego zaangażowania, a służących zaspokojeniu potrzeb własnych i otoczenia.
Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego	celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę, zaplanowane na cały cykl kształcenia.
Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego	zajęcia grupowe organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum (ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r., art. 109.1. pkt 7), których wymiar określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.

Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu	zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej (ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r., art. 109.1. pkt 5 oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach).

Nauczyciel doradca zawodowy – Anna Suwała

Opinia Rady Pedagogicznej z dnia 09 września 2025 r - pozytywna. Dopuszczony do realizacji w roku szkolnym 2025/2026